

MARIJA SKOZ' ŽIVLJENJE... Romanje v Marijino svetišče v Lujánu

Tako kot pojemo pri omenjeni Marijini pesmi je znova priplul »čolnič naš« v Lujansko baziliko. V prekrasnem vremenu je msgr dr. Jure Rode s somaševalcem, g. Igorjem Groharjem, pričel sv. mašo ob 9.30 uri, ki je bila darovana za vse žive in mrtve slovence v Argentini. V pridigi je msgr. Rode spomnil na 70-letnico množičnega romanja prvih povojnih migrantov v letu 1949, ko so se prišli zahvaliti Mariji za preživetje slovenskega naroda po krutih medvojnih in povojnih letih. Takrat so Slovenci podarili Lujanski baziliki sliko Marije Pomagaj, ki predseduje slovenskemu oltarju v kriпти bazilike in nas je dolga leta spremljala pri majskih romanjih, tako pri maši kot pri procesiji. Spomnil se je na 60. obletnico smrti škofa dr. Gregorija Rožmana, katerega je Papež Pij XII. imenoval za dosmrtnega duhovnega voditelja slovenskih vernikov, razstresenih po svetu. Rožmanova misel »Križa teža in plačilo« nas vedno navdihuje in je zato bila izbrana za geslo letošnjega romanja v Marijino svetišče. Zahvalil se je škofu Frideriku Ireneju Baragi za njegov zgled stanovitnosti v veri, ki naj bi bil zgled slovenskemu narodu za vse čase. Takoj po maši smo zapeli litanije matere Božje in pokleknili pri češčenju Najsvetejšega.

Popoldanska pobožnost se je pričela ob 14. uri s tradicionalno procesijo okoli trga. Ob vrnitvi v cerkev je g. Toni Burja CM imel popoldansko pridigo. Omenil je, da imamo vzroke biti zaskrbljeni prav tako, kot so bili zaskrbljeni naši predniki, ko so prišli prosit Marijo tja v letu 1949. Poudaril je: naj nas Mati Marija, zarja novega življenja, s svojo materinsko ljubeznijo, brani pred krhkostjo družinskega reda. Zaključil je s pragmatično, globoko in enostavno mislijo: »Delajmo, kot da je vse od nas odvisno in molimo, kot da je vse odvisno od Boga«. Med prošnjami smo prosili

za redovniške in duhovniške poklice tukaj in v Sloveniji. Zaključili smo z zahvalno pesmijo, ki začne tako, kot omenja naslov poročila in zaključil s stavkom »Marija hiti na pomoč«.

Ej, pojdimo z boksat ta črnega!

Ja tudi to se je dogajalo v Lujanu..... dobro, da v letu 1949 še ni bilo INADI-ja in zato se lahko o tem piše. Ker je v članku večkrat omenjena letnica 1949, pojasnim, da so Slovenci že romali v Lujan v letu 1934. Sorodnik, ki je kot mlad fant prispel z ladjo v Buenos Aires v začetku februarja 1949 se spominja, kako so se na romanje v Lujan odpeljali iz znanega »Victor Martinez« v majhnih kolektivih, ki so imeli po 15 sedežev. Zato je bila kolona avtobusov kar dolga. Vozili so do 60 km na uro. Tisti, ki so pa prihajali z vlakom, nekateri obešeni pri vratih, kot se danes še lahko vidi

Slike Zofija Bokalič in Matjaž Godec

prav na isti progi, so jih prehitevali, mahali z rokami in jim vpili rad bi vedel kaj!!!!

Že v Lujanu in proti koncu sv. maše je vsaj

eden od družine moral iti hitro rezervirat mizo, ali vsaj pol cementne mize v Recreo El Peregrino. Ker so argentinski romarji pripravljali svoj obvezni asado, je bilo vse zanimljivo in v megli, da si kar težko našel mizo, ki si jo je starejši brat priboril. Ko so se vsi končno zbrali okoli nje, so lačni otroci hitro pojedli kar je mama vzela iz košare. Namesto iger, vlakca, čolnov, ali drugih zabav, se je v času med mašo in procesijo vršil krščanski nauk. V eni dvorani za starejše, v drugi za mladino, v tretji za otroke. Bile so tudi izjeme, ker so nekateri fantje radi uhajali po svoje k reki, da so šli boksat zamorca. To je bil mehaničen velikan, katerega si boksnil v trebuh in merilec je pokazal s kakšno močjo si udaril. Seveda je bilo treba nekaj plačati in skozi leta je ta črni pojav izgubljal v preciznosti. A je še dosti časa zabaval kasnejše slovenske Marijine romarje. Po popoldanskem obredu pa zopet na avtobuse ali peš do Lujanskega kolodvora na vlak. Taka in podobna doživetja v mladosti dajejo verskemu dogodku človeško stran, pripomorejo, da se romanj še z večjim veseljem spominjamo, v veri, da so bile tudi take zabave pod Marijinim varstvom.

Franci Žnidar

Naša zahvala ekipi, ki je poskrbela za organizacijo romanja v Luján: petje/orgle: Andrejka Selan Vombergar, Andrej Mehle, Andrej Selan; ministranti: Angelca Podržaj Miklič, Nevenka Godec Zupanc, Marko Trpin; v zakristiji: Albi Klarreich; priprava podobe Marije Pomagaj: Claudio Selan, Karel Groznik; zvok: Luč in Zvok San Justo, Audio Pristava. Posebna zahvala tudi mladini, ki je v velikem številu organizirano sodelovala pri vsem potrebnem!

IZ SLOVSTVENEGA IZROČILA

Primi ta krancel zlat od rož

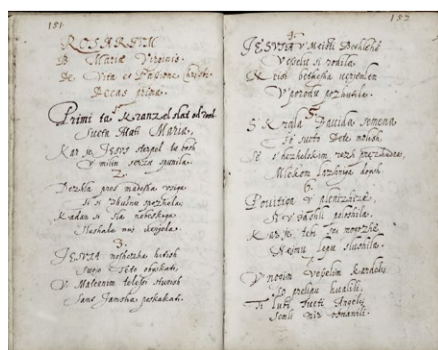
Rožnovenska pesnitev
iz Kalobškega rokopisa, okr. 1643

Maj je Marijin mesec. Kako živa ter raznolika je bila pred malone 400 leti marijanska pobožnost med Slovenci, nam nazorno izpričuje Kalobški rokopis, ena od malo znanih prič bogate slovenske baročne književnosti iz srede 17. stoletja. Nastal je v letih 1640–1651, ime pa nosi po vasi Kalobje v Celjskem, točneje Posavskem hribovju, kjer ga je ohranil župnik, baročno-razsvetljenski pisec Mihael Zagajšek in ga poklonil Slomšku.

Zaradi raznih okoliščin, tudi 30-letne vojne, je bilo ob nastanku tega rokopisa skoraj nemogoče izdati tiskano slovensko knjigo. Pač pa je nastalo veliko slovenskih besedil, ki so se širila le v rokopisih, kakor v srednjem veku. Zato je napačno, ko šest desetletij med škofom Hrenom in Schönlebnom imenujejo doba »književnega zastoja«. Kalobški rokopis nam kaže, da se je sredi 17. stoletja nadaljevala ne le tradicija prepisovanja lepih slo-

venskih srednjeveških pesmi, marveč je tedaj nastalo tudi precej novih, izvirnih pesmi. Med njimi izstopajo nekatere, napisane ob češčenju Marije.

Neznani pisec Kalobškega rokopisa je napisal obsežno, kar 50 kitic dolgo pesnitev Rosarium Beatae Mariae Virginis De Vita et Passione Christi. Že naslov pove, da gre za rožnovensko pesnitev, pa tudi, da je bil rožni venec od nekdanj najtesneje povezan s premišljanjem Jezusovega pasijona. Pesnitev je sestavljena iz petih delov po 10 kitic, kar ustreza znani strukturi rožnega venca; ne ustreza pa ji vsebina pesnitve, ki je razporejena drugače: vesele skrivnosti se izmenjujejo s »svetlimi«, žalostnim sledijo nekatere od častitljivih in druge. Rožni venec je namreč

nastal kot ljudska molitev, ni bil uveden kanonično s strani Cerkve, zato je v srednjem veku obstajala množica različnih marijanskih molitvenih oblik. Današnje obliko so od konca 15. stoletja dalje intenzivno razširjali dominikanci z rožnovenskimi bratovčinami. Knjiga Matije Kastelca Bratovske bukvice sv. roženkranca je leta 1678 sedanjo obliko učvrstila in razširila med Slovenci, prej pa so med ljudstvom živele še druge. Kalobški rokopis nakazuje nekaj te raznolikosti, katere pravi pomen je le to, da so med ljudmi obstajali globoki in iskreni, zato pa človeško raznoliki vzgibi k češčenju Marije in s tem raznolike oblike zatekanja k njeni pomoči. Nekaj kitic, ki so jih peli ob molitvah Zdravamarije, naj nakaže to zaupljivo, kar ljubkovalno bližino: primi – sprejmi, Marija, ta venec iz rož, spleten iz zlatih molitev:

Primi ta krancel zlat od rož,
Sveta Mati Marija,
Kar je Jezus strpel, to boš
V milim srcu spolnila.

Dečla brez madeža vsiga
Ti si čudna [čudežno] spočela,
Kadar si sla nebeskiga
Slušala nuj verjela.

Jezusa noseča hitiš
Svojo teto obiskati,

V maternim telesi sturiš
Sant Janža poskakati.

Prisrčna baročna zaupljivost in domačnost veselega dela se nato prevesi v boleč zven pasijonskih kitic in slovesen ton resnic o Jezusovem zasluženju.

Vse čistu je dopolnenu,
Kar Svetu pismu pravi:
Jezus na križu svetimu
Ta stari dolg odstavi.

Oču v njega svete roke
Dušico je poročil.
Umrjé, sveto glavo nagne,
Ta prt je v Templi počil.

Vrhu nebes se pozdignil
K Očetu na desnico,
Njega milost nam priklonil,
Pride sodit pravico.

Raznolike so bile oblike Marijinega češčenja med Slovenci; raznolike so bile težave, stiske in bolečine, iz katerih se je molitev dvigala; eno pa je bilo vselej enako in skupno: zaupljiva prošnja k Mariji, da bi sprejela naše molitve in za nas posredovala – primi ta krancel zlat od rož ...

Matija Ogrin

KOLEDAR

26. MAJA ob 10.00

Žegnanje v cerkvi Marije Pomagaj
Slovenska hiša

1. junija ob 15.00 Redni pouk SSTRMB

2. junija ob 10.00
SPOMINSKA PROSLAVA v Slovenski hiši

8. junija do 9. junija
Duhovne vaje za dijake SSTRMB

8. junija ob 15.00 Redni pouk SSTRMB

9. junija ob 17.00
Srečanje z Dragom Jančarjem v Slovenski hiši

OSEBNE NOVICE

∞ POROKE

V soboto, 27. aprila, sta si pred Bogom obljubila večno zvestobo
LUČI JAKOŠ in BRANKO MARINIČ.

V nedeljo, 5. maja, sta se v cerkvi Marije Pomagaj poročila
NADIA MIKLIČ in MATI BELEC.

V soboto, 18. maja, sta se poročila
MARIJA JERMAN in TOMI SUŠNIK.

Želimo jim obilo
blagoslova na zakonski poti!

“ ZA RAZMISLEK IN NASMEH ”

“En dober pregovor na dan, prežene slabo voljo stran”

DRUŽINA

Že več kot 25 let se vsakega 15. maja praznuje “Svetovni dan družine”. Družina je skupina ljudi, ki so blizu, ko jih potrebujemo. Družina je temelj človeške družbe. Družine so odsev družbe in kulture. Družina je varno okolje za vzgojo otrok. Družina je zaklad, ki ga ceniš šele takrat, ko ga imaš daleč...

Pravijo, da je imel nemški filozof Arthur Schopenhauer zelo oster humor. Nekoč so ga vprašali, kdo je pametnejši, ženske ali moški. Odgovoril je na kratko: “Seveda so ženske pametnejše.” Ženske so ploskale tej izjavi, dokler ga ni ena vprašala: “Zakaj pa?” Hitro ji je pojasnil: “Zato, ker se poročajo z moškimi.”

Vsem našim dragim družinam podarimo te pregovore in citate, za premislek in nasmehe!

• Nista meso in kri, ki naredita družino, temveč srce.
(Friedrich Schiller, nemški pesnik in dramaturg)

• Družina brez ljubezni je kot drevo brez korenin. (Italijanski pregovor)

• Družina je poklicana da je tempelj, hiša molitve: preproste molitve, polne truda

in nežnosti. Molitve, ki se spremeni v življenje, da bi se vse življenje spremenilo v molitev. (sv. Janez Pavel II, papež)

• Umazano perilo je treba prati v družini. (Ljudski pregovor)

• Družina bo močna in nepremagljiva ko bo sezidana na teh štirih temeljih: pogumen oče, previdna mati, ubogljiv sin in ustrežljiv brat. (Konfucij, starokitajski filozof)

• Družina je visoka šola altruizma. (Honore de Balzac, francoski pisatelj)

• Mož je glava družine, žena pa krona - zlata ali trnova. (Slovenski pregovor)

• Družina se gradi kakor hiša. Ne želite je graditi na pesku čustev, ki pridejo in grejo, temveč na skali resnične ljubezni. Družina se rodi iz tega projekta ljubezni: naj bo to kraj naklonjenosti, pomoči, upanja. (Papež Frančišek)

• Bog nam je dal sorodnike: hvala Bogu, da si lahko prijatelje izbiramo sami. (Ethel Mumford, ameriška pesnica in pisateljica)

• Ne pomanjkanje ljubezni, temveč po-

manjkanje prijateljstva ustvarja nesrečne družine.

(Friedrich Nietzsche, nemški filozof in pisatelj)

• Tašča pozablja, da je bila tudi sama snaha. (Slovenski pregovor)

• V dobrem zakonu je skrb polovična, a veselje podvojeno.

(Sigrid Undset, norveška pisateljica, prejemnica Nobelove nagrade)

• Nikoli se ne kregaj z ženo, če je utrujena ali spočita!

(Ljudski pregovor)

• Kdor si hoče ohraniti družinsko srečo, naj ne skopari z drobnimi pozornostmi in ljubeznivostmi. Brž ko se mu ponudi priložnost za kako prijazno dejanje, naj ga takoj tudi stori in naj ne čaka na jutri.

(Dale Carnegie, ameriška pisateljica)

• Družina je posebno orodje v Božji roki, saj je na prvem mestu družina tista, po kateri nam hoče Bog povedati, da smo ustvarjeni za večje reči, namreč da bi ljubili in bili ljubljani. Kakršne so naše družine, takšni bodo naši sosedski odnosi, in temu ustrezne bodo naše vasi, mesta in vsa dežela. Če postane družina kraj ljubezni in miru in svetosti, bodo tudi države in ves svet živeli v ljubezni, v miru in edinosti, z Bogom in med seboj.

(sv. Mati Terezija)

Izbral Jože Jan

OBVESTILO

Naročnina tiskanega časopisa za leto 2019 znaša \$ 2.500.- Poravnate jo lahko pri odbornikih ZS ali krajevnih domov, ali pa z nakazilom na naš bančni račun

Banco Santander Río
Cta Cte en Pesos 052 - 000110732
CBU 072005262000001107322
Alias: Bled.Triglav.Zmaj
CUIT: 30-53331351-1

Titular: Asociación Civil Eslovenia Unida

Zaradi visoke inflacije bomo v mesecu juliju naročnino prilagodili novim razmeram, zato prosimo, da jo čimprej poravnate.

Svobodna Slovenija je brezplačno dosegljiva na spletnem naslovu
www.svobodnaslovenija.com.ar

Lepo pozdravljamo!

Uredniki Svobodne Slovenije

Zedinjena Slovenija vabi na Spominsko proslavo v čast padlim slovenskega naroda.

»Zgled naj nam bodo in luč na zemeljski poti«
Slovesni rekvjem

Sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj, nato poklon pred spomenikom.

V dvorani škofa dr. Gregorja Rožmana: slavnostni govor: g. Franci Markež in akademija v izvedbi članov Slovenskega doma Carapachay

V nedeljo, 2. junija 2019, ob 10.00 v Slovenski hiši,
RAMÓN L. FALCÓN 4158

Vsi lepo vabljeni!

Društvo
Zedinjena Slovenija
vabi na

OBČNI ZBOR

v soboto, 8. junija 2019.

Ob 19.00 sveta maša
za rajne člane društva,
ob 20.00 občni zbor.

Slovenska hiša - Buenos Aires

Svobodno Slovenijo podpirajo

KOPAC S.A.
Fábrica de tubos y envases de cartón

Antonio Podržaj e Hijos S.R.L.

Grupo HZ

briganti
PREMIUM LEATHER SHOES

GOLOMAX
SUPERMAYORISTA DE OFERTAS

CKC
LABORATORIOS CKC
ARGENTINA S.A.

CA
CONSULTORES
ASOCIADOS

OBLAK
ABERTURAS

SVOBODNO SLOVENIJO SOFINANCIRA URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU.

SVOBODNA SLOVENIJA | Glasilo Slovencev v Argentini

Ustanovitelj Miloš Stare

Lastnik društvo Zedinjena Slovenija

Predsednik Jure Komar

Uredniški odbor

Mariana Poznič, Cecilija Urbančič, Lucijana Hribar,
Sonja Tomazin, Jože Jan, Jože Lenarčič, Miloš Mavrič,
Marko Vombergar in Tomaž Žužek.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires - Argentina

email svobodna.ba@gmail.com

www.svobodnaslovenija.com.ar

Priloga

MARIJA SKOZ' ŽIVLJENJE... | Slovensko romanje v Luján

Slike Zofija Bokalič in Matjaž Godec

LUJANSKA MATI MARIJA IN ČRNI SUŽENJ, "EL NEGRO MANUEL"

Leta 1630 se je na mali kmetiji ob reki Luján zgodil nepričakovan dogodek, ki je prvo pretresel vse navzoče in domačine in dokončno označil krščansko-katoliško usodo cele Argentine.

Diego Caro de Trigueros (1559-1623) je bil lastnik velike kmetije. Deloval je kot uradnik, tožilec, »procurador del Cabildo« in župan.

Po njegovi smrti je šestino kmetije podedoval sin Diego Rosendo Oramas de Trigueros (1620-1680), star komaj deset let. Zemljišče se v sedanosti nahaja v Villa Rosa, Zelaya, 9 kilometrov stran od mesta Pilar.

Ker je v tistem času v Španiji in na Portugalskem vladal kralj Filip IV. (1621-1640) imenovan tudi El Grande in Rey Planeta, je med obema velesilama vladal mir, kar je pripomoglo in pospešilo trgovstvo.

V kraju Sumampa -takrat provinca Córdoba del Tucumán, sedaj provinca Santiago del Estero- je živel portugalski bogataš, trgovec in tudi tihotapec, Antonio Faria de Sáa, lastnik številnih zemljišč, ki se je ukvarjal z vzrejo goveda in konj. Pisno je naročil brazilskemu kiparju, naj mu v določenem času izdelata kip podobe Virgen de la Inmaculada Concepción (Marija Brezmadežna), ker bo takrat njegov družbenik v Braziliji.

V tistem času je portugalski trgovec, mornar in kapetan André João deloval v Braziliji, Urugvaju in Buenos Airesu. Znano je bilo, da se je ukvarjal s tihotapstvom in s prodajo zaslužjenih Afričanov.

Antonio Faria de Sáa, kapetan André João in kapetan Bernabé González Filiano so ustanovili trgovsko družbo, ki je bila zelo uspešna.

Nekaj mesecev pozneje je ladja San Andrés priplula v pristanišče mesta Nuestra Señora

del Buen Ayre. Pripeljala je robo iz Brazilije, med drugimi tudi dva lesena zaboja. Vsak zaboje je imel kip iz pečene gline, terakote, 38 cm. dolžine. V prvem zaboju je bil kip Svete Marije Brezmadežne (Purísima Inmaculada Concepción de María Santísima), v drugem pa kip Svete Jezusove Mati (María Madre de Jesús).

Zgodovinarji domnevajo, da je brazilski kipar poslal dva kipa, da bi v primeru nezgode zaradi tako dolgega potovanja, vsaj eden od obeh varno prispel v Sumampo.

Med potniki je bil tudi črni suženj, ki so ga imenovali Negro Manuel. Mladega Manuela so zgrabili v Senegal (Afrika), kjer se je rodil, in odpeljali z Zelenortskih otokov (Archipiélago de Cabo Verde) - v tistem času portugalska naselbina v Afriki-, v pristanišče Pernambuco v Braziliji. Otoki so v 16. stoletju postali središče portugalske trgovine z afriškimi sužnji, ki so jih prek Atlantika vozili v Ameriko. Kapetan André je kupil mladega Manuela v Pernambuco, Braziliji. Manuel je sprejel zakrament sv. krsta in sv. obhajila nekaj mesecev pred koncem leta 1630. Bil je poslušen, nedolžen, dobrega srca in je z veseljem sprejel vse, kar je bilo povezanega z evangelizacijo.

“

Zgodovinarji domnevajo, da je brazilski kipar poslal dva kipa, da bi v primeru nezgode zaradi tako dolgega potovanja, vsaj eden od obeh varno prispel v Sumampo.

”

Priloga

Manuel in drugi pomočniki so nakladali blaginjo z ladje na velike vozove, ki so jih vlekli voli. Lesena zaboja je Manuel osebno in posebno varoval.

Pri carini, na pristanišču, je André imel nekaj neprijetnosti zaradi tihotapljenja, kar je v tistem času bilo zelo pogosto. Njegov prijatelj, kapétan Bernabé Gonzáles Filiano (1585-1645), ki je imel več posesti, je nastopil pred carino kot garant in rešil njegov dolg. V zahvalo mu je portugalski mornar André João izročil svojega sužnja Manuela. Bernabé Gonzáles Filiano se je hitro odločil in poslal Manuela na varno kmetijo, čigar lastnik je bil Diego Rosendo Oramas de Trigueros, njegov pastorek.

(Komisija, ki zbira podatke sužnja Manuela za škofijski postopek beatifikacije je našla v Državnem Arhivu potrdilo tiste kupčije – op. LK).

Kapétan André se je s svojimi spremljevalci in vozovi napotil proti severu v Sumampo. Vozili so po poti Camino real (sedaj avtocesta 9), ki je vodila mimo Diegove kmetije. (Ker je bil Diego Rosendo še mladoleten, je oskrbnik kmetije bil Bernabé Gonzáles Filiano.) Tam so dostavili robo, ki jo je Filiano naročil.

Zaradi pogostih indijanskih napadov -malones-, ki so jih v teh krajih trpeli prebivalci, je André odločil, da bodo ostali nekaj dni na kmetiji. Ko bi nevarnost preminila bi pa nadaljevali pot proti Sumampi.

»Zjutraj, ko je bilo vse pripravljeno, da bi nadaljevali pot, se veliki voz, ki so ga vlekli voli, ni premaknil. Presenetljivo so poskušali ugotoviti razloge te nepravilnosti. Nekdo med prisotnimi (domnevajo, da Manuel) je predlagal, naj odstranijo enega od obeh lesenih zabojev z voza in naj ga položijo na tla ... brez uspeha, voz se ni premaknil. Ponovno se je oglasila ista oseba in predlagala: "Vzemite ostali lesen zaboj z voza in položite prvega nazaj na voz." Sedaj se je voz premaknil brez najmanjše težave. Odprli so zaboj in ugotovili, da želi kip Brezmadežne Marije ostati na tem kraju.«

Bernabé Gonzáles Filiano je določil urejeno in s spoštovanjem lepo okrašeno sobo na kmetiji, kjer so postavili mali oltar z Marijinim kipom.

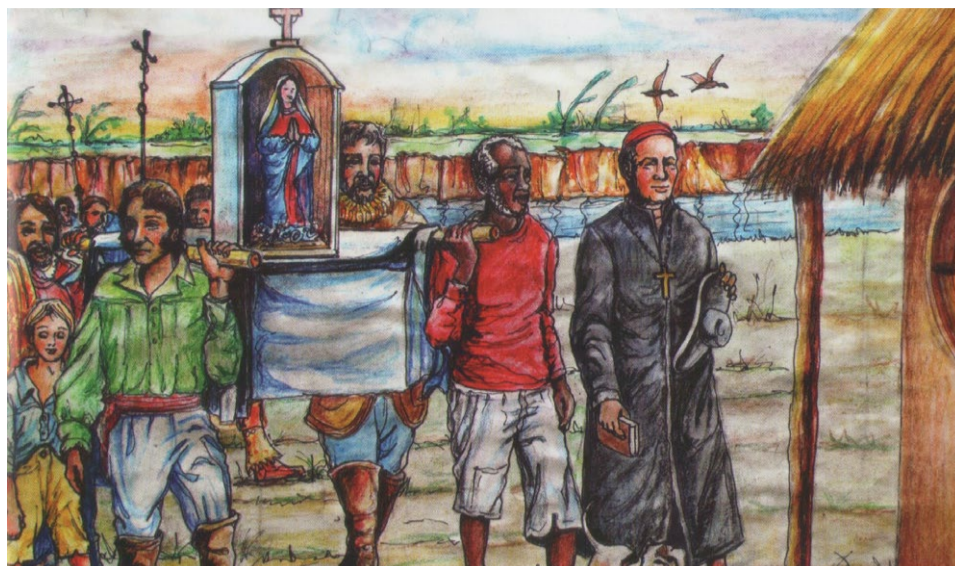
Ko sta Španija in Portugalska imeli svoje kolonije v Ameriki, je bilo običajno, da so lastniki velikih zemljišč dali zgraditi domačo molilnico, ker so bile večje cerkve zelo oddaljene in so verniki od pet do sedem let čakali na duhovnikov obisk. Leta 1633 so tudi na posestvu družine Rosendo zgradili kapelo, ki je bila odprta za romarje.

Kapela (Capilla ali Ermita de los Rosendo) ima tradicionalno slamnato streho, stene so narejene iz opeke (adobe), tla so iz steptane zemlje, beli omet na stenah. Prostorska razsežnost je 4,5 metrov dolžine in 2,6 metrov širine.

Bernabé Gonzáles Filiano je določil Manuela, da bi skrbel za varstvo kipa sv. Marije. Manuel je to nalogo z veseljem prevzel: skrbel je za oblačila Device Marije, za ohranitev reda in snage v kapeli in vodil molitve. Sam je izdelal svečo, ki je vedno gorela pred kipom sv. Marije, kot znamenje njene prisotnosti med njimi.

Romarji so prihajali v kapelo zaradi milosti, ki jih je sv. Marija delila. Preprosti in pobožni romarji so pogosto doživljali čudežno ozdravljenje bolnikov.

Monsinjur Juan Antonio Presas (1912-2005) nam v knjigi *La Virgen de Luján y Sumampa* (1974) poroča, da je dokumentacija čudežev v prvih 40 letih zelo redka. Zgodovinarji so prepričani, da je molk lastnikov Rosendove kmetije in sorodnikov v zvezi s čudeži posledica njihovih povezav s tihotapljenjem in strahu pred izdajo.

“*Zjutraj, ko je bilo vse pripravljeno, da bi nadaljevali pot, se veliki voz, ki so ga vlekli voli, ni premaknil. Presenetljivo so poskušali ugotoviti razloge te nepravilnosti.*”

Mercedarjev redovnik Nolasco de Santa Maria nam v svojem poročilu iz leta 1737 opisuje, kako je naraščalo češčenje Svete Matere Marije v tej pokrajini.

Leta 1638 se je Manuel poročil z Beatriz, sužnjo pri družini Gonzáles Filiano. Poročila sta se v mali kapeli (Ermita de la Concepción del Río Lujan ali Ermita de los Rosendo). Beatriz, zvesta spremljevalka črnca Manuela, je v celoti podpirala prizadevanja za ohranitev izkazovanja časti Device Mariji z molitvami ali obredi. Umrla je leta 1670.

Ko je Bernabé Gonzáles Filiano leta 1645 umrl, je njegova družina prevzela skrbništvo nad njegovim premoženjem.

Diego Rosendo de Trigueros je bil posvečen v duhovnika leta 1648. Mašniško posvečenje mu je podelil škof Cristobal de la Mancha y Velazco. Novomašnik je nekaj let deloval v buenosaireski katedrali, leta 1661 je pa bil premeščen v župnijo San Juan de Vera de las Siete Corrientes, v provinci Corrientes, Curato de Corrientes, kjer je bil tudi pokopan leta 1680.

Duhovnik Diego je prepustil celotno administracijo družinske posesti svojemu polbratu duhovniku Juanu de Oramas. Kmetija in kapela sta bili popolnoma opustošeni. Samo Negro Manuel, zvesti skrbnik Device Marije, je ohranjal svetišče kakor je mogel, in se

preživljal le od miloščine romarjev. Klical je Marijo Mi Purisima.

Gospa Ana de Matos, poročena s kapétanom Marcosom de Sequeyra in po njem vdova, lastnica velike kmetije ob reki Lujan, je leta 1671 obiskala zapuščeno kapelo (Ermita de los Rosendo) in se zanimala za usodo kipa sv. Matere Božje.

Gospa de Matos je stopila v stik z duhovnikom Juanom de Oramas Filianom, polbratom duhovnika Diega Rosenda Oramas de Trigueros. Hotela ga je prositi ali kupiti kip sv. Brezmadežne Marije. Duhovnik Juan ji je z veseljem ustregel, saj je bil prepričan, da so bili med romarji tudi roparji, ki so kradli govedo na posestvu. V zahvalo mu je gospa de Matos izročila 200 pesos.

Gospa Ana de Matos je osebno odpeljala kip na lastno kmetijo ob reki Luján. Položila ga je v lepo pripravljeno in varno sobo. Bila je zelo srečna, ker je dosegla, da je bil Marijin kip premeščen, da je lahko nudila romarjem prenočišče na kmetiji in da je naročila pripravo prostora za gradnjo kapele.

Naslednje jutro, ko je vstopila v sobo, da bi molila, je z začudenjem in tesnobo odkrila, da kipa Marije ni na oltarju. Po večdnevnem

“*Negro Manuel je z vso predanostjo izvlekel iz oblačila iglice, trnje in luske rastlin ter jih spravil v leseno škatlico. Z njimi je pripravljaj čaj in ga ponujal hudo bolnim romarjem, ki so čudežno ozdraveli.*”

iskanju so ga našli v Rosendovi kapeli. Ta dogodek ni imel razlage. V tistih časih je bilo nemogoče narediti v eni noči 30 kilometrov. Ponovno so prenesli Marijin kip v določeno sobo in naslednje jutro kipa ni bilo.

Gospa Ana de Matos je obupala. Ni hotela tretjič prenesti Marijinega kipa, ker ji ni bilo jasno, zakaj se to dogaja. Kljub vsemu je nekaj časa pozneje stopila do škofa Cristobala de la Mancha y Velazco in mu vse jasno razložila.

Škof je določil da je to »čudežna zadeva«.

Leta 1674 so delavci končno zgradili malo kapelo blizu njene hiše. Skupina ljudi je začela s pripravami za procesijo ob prenosu Marijine podobe v Luján. 30 kilometrov dolgo procesijo so načrtovali v dveh etapah. Procesijo je vodil škof buenosaireske katedrale, Cristobal de la Mancha y Velazco.

Red procesije: Mirijin kip, ki ga je nosil Negro Manuel in guverner okolja Río de la Plata, José Martínez de Salazar ter druge osebnosti. Za njimi je romalo veliko število ljudi, med njimi gospa Ana de Matos. Nekateri romarji so bili bos. Zaradi varnosti je guverner prosil vojake, da bi spremljali vse navzoče.

Procesija je prispela v Luján 8. decembra, na praznik Brezmadežne Device Marije. Tisti dan in tri zaporedne dneve so v tej kapeli duhovniki slovesno maševali.

Gospa Ana de Matos je prevzela odgovornost za izdelavo prve Marijine obleke, v beli in svetlomodri barvi, kot je bila navada v Španiji.

Nekaj časa pozneje je Manuel izjavil čudežne pojave pri Mariji.

Marijina oblačila zbirajo jutranjo roso, kratke bodeče iglice, trnje in luske rastlin, in to se je večkrat zgodilo.

Negro Manuel je z vso predanostjo izvlekel iz oblačila iglice, trnje in luske rastlin ter jih spravil v leseno škatlico. Z njimi je pripravljaj čaj in ga ponujal hudo bolnim romarjem, ki so čudežno ozdraveli.

Nekoč je v tej pokrajini deloval malón, skupina Indijancev, ki je izropala kmetije, pobila lastnike in delavce ter pokradla govedo in konje. Ob takih napadih so se vaščani zbrali v kapeli in prosili Marijo, naj jih varuje. Nekaj časa pozneje so izvedeli, da so divji Indijanci preplašeni zbežali iz pokrajine.

Duhovnik Pedro Montalbo je trpel za astmo. Zaradi resnega poslabšanja stanja se je leta 1684 odločil, da bo romal k Mariji v Lujan. Nekaj kilometrov pred prihodom v hišo gospe Ane de Matos, je duhovnik imel strašen napad astme in vsi so resno mislili, da je mrtev. Njegov spremljevalci so ga pripeljali, kakor jim je bilo mogoče. Manuel je prinesel loj sveče, ki je žarel pred Marijinem kipom in ga razmazal po duhovnikovih prsih. Čudežno se je Montalbo prebudil. Ko je popil čaj, ki ga je Manuel pripravil, je čisto ozdravel. Takrat mu je Manuel povedal, da ga Marija želi za kaplana.

V zahvalo je novi kaplan Pedro Montalbo vodil gradbo nove kapele in jo v enem letu zgradil. Pospesheval je tudi Marijino češčenje. Vsako leto 8. decembra, na praznik Brezmadežne Device Marije, je kaplan Montalbo opravil slovesno sveto mašo in prihajali so romarji iz Buenos Airesa in drugih provinc.

Od takrat dalje je Luján postal najbolj priljubljeno versko romarsko središče v državi.

(Zgodovinar Federico Suárez, Jesús Binetti, profesor Lujanske Univerze in sodelavci so leta 2014 odkrili stene starinske kapele, ki jo je kaplan Montalbo zgradil. Ta kraj je oddaljen 50 metrov od sedanje Lujanske bazilike - op. LK)

Predsodki so najtežje iztrebljive snovi. Z njimi nimamo sicer večjih težav in psiholoških vozlov, saj so del nas in naše vzgoje, informacijskih vodov, možganskih usmeritev in ideoloških pravovernosti. Predsodki pa zdržijo vse dotle, dokler inteligentne oči ne vidijo in bistra ušesa ne slišijo iz prve roke, kajti eno je govoriti in umišljati si hojo na Triglav na domačem fotelju, drugo je obuti gozjarice, v roko vzeti planinsko palico, se povzpeti in se vrniti v dolino z muskelfibrom in žulji na petah. Takrat se začnejo predsodki krhati. Njihova korozija se začne, ko se v nas naselijo spoznavanje, spoznanje, odkritje in vednost.

Tako je bilo z obiskom Argentine oziroma le Buenos Airesa, kajti literarno-kulturno gostovanje se je zaradi prekratkega časovnega razmaha omejilo le na šestnajstmilijonsko prestolnico. Takoj po Veliki noči sva z Nadjo odpotovala z letalom nemške družbe iz Trsta do Frankfurtu, od tam pa nad oblaki čez ocean. Dolga pot. Veliko strahu. Boječega pričakovanja. Kaj in kdo so ti Slovenci v Argentini? Fanatiki, ki ne morejo pozabiti na vojno in po vojne grozote? Zasleyplejenci in nestrpneži? In kdo so Argentinci, ki veljajo za nizkorasle zagorele ljudi, ki živijo v državi z visoko stopnjo inflacije, z visokim deležem brezposelnosti, z grozečim kriminalom, tako da imajo trgovine in ostale javne strukture v mestu z jeklenimi ograjami zavarovana vrata in izložbe? Kakšna država je Argentina, kjer od jutri ne veš, kakšne spremembe te čakajo pojutrišnjem. Skoraj sem obžaloval namig slovenske veleposlanice v Buenos Airesu Jadranke Šturm Kocjan, češ, pridi, dokler sem tam, ker mi mandat poteka in obžaloval stik ter povabilo Slovenske kulturne akcije in njenega predsednika Damijana Ahlina, ki je s sodelavci do potankosti izdelal bogat in utrujajoč spored gostovanja.

Prva mrena nedorečenosti in bojazen vzbujajočih vprašanj je padla že na buenosaireškem letališču, kjer je velikanski zrakoplov pristal (po štirinajstih urah leta) okrog sedme ure po krajevnem času, tako da sva morala kazalce pomakniti nazaj za pet ur. Pričakala naju je Mirjam Oblak s preprostim 'dobrodošla'. Njena prijaznost je pregovorna, v njej sta naseljenična dušnost in dobrotu. Čeprav ima odgovorno vlogo v domačem slovenskem podjetju, ki izdeluje okna in vrata, največjem v Argentini na tem področju, naju je z nasmeškom, kot da bi si ne odščipnila dragocenih minut, prepeljala do hotela v mestnem središču, kjer je leta 1925 prebival Albert Einstein, veliko let (1950) pozneje pa nepozabna Evita Peron, ki jo je v filmu upodobila celo rokvezda Madonna. Par minut pozneje smo že sedeli ob kar užitni skodelici kave s pesnikom Damijanom Ahlinom, ki je v španščino prevedel številne moje pesmi, odlomek iz romana Prah in predstavitev založbe Mladika. Vse je bilo v lično oblikovani zgibanki, ki bi jo lahko brez nadaljnega krstili tudi za knjižico. Ko je Ahlin našteval, kaj vsega bo treba postoriti, tri predavanja, literarni nastop pa še potovanje v Paraná, sem se vprašal, ali bom temu kos? Pričakovanja so bila velika. Jih bom znal potešiti? Z Nadjo je bilo še huje. Zajela jo je trema in začela je listati po svojih zapiskih, da bi čim bolj osvetlila dejavnost založbe in kulturno življenje Slovencev v Italiji tamkajšnjim rojakom in argentinskim slušateljem. Odgovoren pristop!

Šla sva na sprehod. Buenosaireška jesen je topla. Okrog 20 stopinj Celzija. Prijetno.

Priloga

IZ PRIMORSKEGA DNEVNIKA

The clipping shows a newspaper page from 'Primorski Dnevnik' dated 16. maja 2019. The main article is titled 'ARGENTINA - Obisk na drugi strani Atlantika' and 'V objemu slovenstva'. The text discusses the author's visit to Buenos Aires and their impressions of the city and its Slovenian community. It mentions the author's stay at the Hotel Belvedere and their observations on the local Slovenian scene, including a meeting with Damijan Ahlin and other cultural figures. The article is signed by Miroslav Kralj.

“ V domovih, ki sva jih obiskala, dihaš slovenstvo na vsakem koraku in ostrmiš! Kako je to mogoče? ”

Čemu plašč in volnene majice, ki so pobrale dragocen prostor v s knjigami natrpanih kovčkih? Nekaj kilometrov hoje po slabo vzdrževanih pločnikih z mnogimi pasjimi iztrebki naju je privedlo do Case rosade in v bližnji kongresne palače, kjer matere desaparecidosov vojaške diktatorske junte na trgu še vedno zahtevajo pravico. Potem obisk bližnje stolnice. Krane v svoji preprostosti in maestoznosti. Tu je domoval Bergoglio, preden je postal papež. Od takrat ni več obiskal domovine in domačini pravijo bolje tako, da sedaj bi bilo posejeb hudo neprimerno, ker bodo oktobra, ob nastopu pomaleti, predsedniške volitve. Papež Frančišek bi s svojo prisotnostjo lahko še poglobil razdor v argentinški družbi, ki jo pretresajo razni škandali, neustavljiva korupcija in migrantski valovi iz Bolivije, Peruja in Venezuele. Tako pač tam modrujejo. Naj pride kdaj drugič.

Za naju ne vem, kdaj in če bo Argentina še kdaj drugič. Zato je bilo treba v znameniti Café Tortoni na Avenidi de Mayo. Lani je bila kavarna proglašena za eno izmed desetih najlepših na svetu in je najstarejša v Argentini. Ustanovil jo je leta 1858 francoski emigrant, ob njenih mizicah so srebrali kavo največji ugledneži, Coppola, Borges, španski kralj, pevec tanga Gardel (kavarna je pač ena izmed zibelk tega zahtevnega plesa), kako si ne bi privoščil še sam požirka? Zanj je bilo treba potpeti v ča-

kanju v dolgi vrsti pred vhodom, a se je izplačalo. V stariškem prostoru dihaš zgodovino Argentine, ki se potem vali na ulice in pročelja mestnih hiš z izrazitim pridihom španskih konkvistadoresov. Dihaš čas in dušo. Del tega je že omenjeni tango. Ogled milonge v tangovorani El Beso je bil poučen. No, dobro, ni šlo le za ogled ..

Po naju bo prišel ob 10. uri dopoldne Rok Fink, so rekli včeraj. Ob desetih je bil Rok v recepciji. Diplomirani ekonomist in že nekaj časa psihološki svetovalec, je dolgo vrsto let taksist, ker je treba živeti, brez dela ni jela, v Argentini kot drži kot pribito, plače so nizke, brezposelnost visoka. Pomagati si je treba, kot pač kdo zna in zmore. Izjemno razgledan človek je Rok Fink. Ima tudi svoj ansambel in poje, kar ni čudno, saj izhaja iz pevske rodbine in pevsko vrhunskega sorodstva, celo na Maradonovi ohceti je nastopil. Najprej naju je popeljal v buenosaireško dopoldne v La Boca, pisano, s kriminalom naseljeno in najbolj razveto ter razbiganjeno turistično četrt z Bonboniero, stadionom Boce Juniorsa, ki si ga je zamislil in izdelal kriški arhitekt Viktor Sulčić. Križan je ustvaril še več buenosaireških znamenitosti. Nasploh so posamezniki iz naše kraške vasi močno zaznamovali argentinsko kulturo. Na primer še Carlo Cossutta, prvak in vrhunski operni pevec v gledališču Colon, ki sprejme skoraj 3 tisoč obiskovalcev in ima najboljšo akustiko na svetu.

Sledil je krožni obisk še drugih zanimivosti mesta, o katerih je Rok Fink vedel vse, vedel je o gradbenikih Benčić, a tudi za vsako hišo in stanovanje (tega ni malo), kjer prebivajo Slovenci. Poučno! Dal je napotke za ogled še drugih zanimivosti, kot so pokopališče Recoleta, Porto Madeiro, knjigarna in nekdanji

operi Ateneo, nakupovalna ulica Florida itd. Nasvete je bilo treba upoštevati, kot tudi namige za hrano, ki je za naše razmere cenovno ugodna, s kulinaričnega vidika pa predvsem meso neprekljivo.

Lektorat slovenskega jezika na filozofski fakulteti buenosaireške univerze je rosno dete, mislim, da se je rodilo leta 2003. Obiskujejo ga mladi slovenskega porekla, predvsem pa Argentinci španskega jezika. Univerza je vsa barvitobarvno popisana z gesli revolucionarnega kova a la Che Guevara in Fidel Castro. Gostovanje pri lektorici Tjaši Lorbek je bilo naporeno, a polno zadoščenja. Okrog 25 študentov je prisluhnilo predavanju o mojem videjnu literarne umetnosti, o slovenski književnosti in Italiji, imel sem tudi krajše branje, Nadja Roncelli pa je spregovorila o založniški dejavnosti in organiziranosti slovenske narodne skupnosti v Italiji. V španščino je prevajal šestinštiridesetletni pesnik Ahlin, ki je v Argentini izdal že tri knjige poezije. Sledila je razprava, na concu pa še presenetljivo pretresljivo vprašanje, kaj pomeni biti danes Slovenec. Najbrž bi odgovoril drugače, kot sem, veliko bolj prodorno in popolno, če bi imel v sebi izkušnjo naslednjih argentinskih dni.

Ganljivo, počno in izzivalno ob enem. Ponos na vsakem viduh, vztrajanje na vsakem koraku, predanost pripadnosti in mislih in dejanjih, ohranjanje korenin, zavesti, novo navezovanje z matičnim prostorom v Sloveniji, biti to, kar si, a odprt svetu in novim časom, ostati v Argentini, ob enem pa v mladih rodovih želja po odhodu v domovino staršev, kjer so življenjski pogoji boljši, kjer je slovenska beseda živa. A živa je tudi v Buenos Airesu. Kako živa! Misliš, da si v nekdanji Sloveniji, ko razni kul, ful, rajt, bejba in podobne spake niso še načele govorice. Pogovori v velemestu ob Riu de la Plata tečejo v sočnosti, ki diši po duhovni prvobitnosti in slovnični pravorečnosti. Pomislite, da so na slovenskem radiu, ki oddaja eno uro vsako soboto, voditelja Mirka Vasleta med intervjujem, ki ga je z nama vodil v živo, telefonsko opomnili, da je storil napako, ko v eni sintagmi ni rabil dvojine, marveč množino. V eni uri le en zdris in takojšnji odziv! Vsaka vzporednica z našim prostorom bi bila neprimerna!

V domovih, ki sva jih obiskala, dihaš slovenstvo na vsakem koraku in ostrmiš! Kako je to mogoče? Kako je mogoče razdajanje, prostovoljno garanje na oltarju narodne pripadnosti? Zakaj smo mi pozabili na to? Ni denarja, si največkrat odgovorimo. Tudi za Slovence v Argentini ni bilo denarja, pa so zgradili prave templje funkcionalnosti in estetske primernosti z udarnim delom, s prepričanjem, da ni mogoče ubežati usodi, ki te zaznamovala z maternim jezikom. Kljub temu, da živiš v drugačnem okolju in da je dvojezičnost zelo poučdarjena, da v vsakdanu prevladuje drug jezik, je atavični klic naroda v tebi in ti se mu javljaš, mu odgovarjaš. Brez sramu in ponosno. Tudi v družbi, kjer so sami špansko govoreči.

V Slovenski hiši, Slomškovem domu, Domu San Justo in drugod (našel sem le postaje obiska) potekajo dejavnosti, o katerih lahko le sanjamo. Tam sva imela predavanja, ki jim je sledila zbrana tišina. Tam nastope, ki so se dotaknili poslušalcev. Kdo pri nas še tako predano posluša poezijo v živo? Kdo hlusta za metaforami v romanih? Kdo sledi pletenju misli o naši biti? Omenjeni domovi niso dvoranice ali majhne postojanke. Nasprotno! Gre

Priloga

za prava kulturnodružbena središča z velikimi dvoranami in odri (San Justo sprejme preko 500 gledalcev), kjer nastopa na desetih mladih (nazadnje v Veroniki Deseniški), tu so športna igrišča, učilnice, kjer poteka slovenski pouk za najmlajše, srednješolce in tujce (tam vejo domala vse o Reziji, Kanalski dolini, SKGZ in SSO, Primorskem dnevniku, slovenskem radiu in televiziji, o naših ustanovah ...), bari in kavarne, kletni prostori, kjer se ob koncih tedna zbira do 70 mladih Slovencev. Zagotovili so mi, da voda ni najljubša pijača. Med temi druženji vznikajo ljubezni in poznejše zveze, še vedno se Slovenci in Slovenke poročajo med sabo, čeprav veliko manj kot pred leti. Vse to je presenetljivo. Predanost, predanost. Učitelji in profesorji poučujejo na argentinskih šolah, sobota pa je namenjena slovenstvu, kar velja tudi za mlade, ki svoj prosti čas žrtvujejo narodni pripadnosti. Kljub temu so zelo uspešni predvsem na športnem področju. Kar nekaj njih nastopa v argentinskih prvoligaških prvenstvih v različnih panogah, celo v rugbyju in streljanju na glinene golobe. Nekaj se jih je pozneje mednarodno uveljavilo, na primer nogometaš Vombergar (UFA, ruska prva liga) ali odbojkar Kristijan Poglajen (Robur Ravenna). Da ne govorimo o vseh prireditvah, izdajanju revije Meddobje, publikacijah, priložnostnih tiskih in glasilo Svoboda Slovenija, ki ji urednica odvetnica Mariana Poznič namenja veliko energije. Kdo pravi, da je delo za slovenstvo in narodno pripadnost staromodno in da mlade ne privlači? Če je smisel, je privlačnost! Treba je namreč vedeti, da slovenskega utripa v Argentini ne oblikujejo osemdeset ali devetdesetletniki, marveč veliko mlajši ljudje, celo najstniki.

Posebno doživeta je vsakoletna misijonska tombola, na kateri se zbere do tisoč in več Slovencev. Letos so uživali na zelenem prostornem parku Slomškovega doma, se družili, šalili, kaj pojedli, kaj popili. Druženje v istem jeziku je eden bistvenih elementov, ki ohranja slovensko argentinsko skupnost pri življenju.

Res sem bil presenečen! Treba je delati, ne tarnati, mi je povedal Tone Malovrh na večerji v znameniti restavraciji ob reki v Portu Maderu. Jedli smo asado de tira, empanadas in bife de lomo. Najboljše meso, ki ga lahko smrtnik kdaj zaužije! Asado in parilla (žar z lesenim ogljem)! Več kot za sladokusce! Treba je delati in dajati skupnosti, pravi Malovrh, z bratom in sestro lastnik številnih trgovin z luksuznimi čevlji Briganti in restavracij s hitro hrano. Večina Slovencev je v Argentini uspešnih, ker so delavni in zanesljivi, poudarja. Gledamo v bodočnost, čeprav je prihodnost z narodnega vidika neznanka. Sem smo prišli bosih nog, z garanjem smo se dvignili iz revežev in izgnancev v dostojanstvene ljudi.

Da, tudi to me je presenetilo. Slovenci v Argentini se ne ozirajo v zgodovino z obtožbami in obžalovanjem, čeprav je marsikje in v

marsikom čutiti grenkobo izseljenišva. Anton Oblak mi je pripovedoval, kako je dvanajstletnik bežal z družino čez Ljubelj in kako je na Vetrinjskem polju ušel smrti ter pribežal v Argentino, kjer je danes z družino uveljavljen podjetnik. V nobenem stavku, v nobeni besedi, ni bilo sledov obtoževanja ali sovraštva. Čudil sem se! Kot sem se čudil slovenski maši, nepogrešljivemu obredu, kjer so šli vsi k obhajilu, prav vsi in kjer je pelo ob spremljavi kitar okrog trideset najstnikov in najstnic. Gledal sem in se čudil tej predanosti božjemu.

Žal pa si ni bilo mogoče ogledati prostorov društva Triglav, ki jih je koristila pretežno gospodarska, delavska emigracija. Z Rokom smo v sončnem prvem maju postali pred vhodnimi vrati s slovenskim grbom, a notri ni bilo mogoče, kot tudi ne na obisk nekaterih sedežev jugoslovanskih društev. Praznični dnevi in pa stavka, ki je za dva dni ohromila življenje v državi in preprečila obisk Parana in tamkajšnja predavanja, je bila prehuda ovira. Tu so stavke in protestni shodi na dnevnem redu. Na lastne oči sem videl, kako uglasujoče bobnajo bobni in kako se zbirajo protestniki, ki pa lahko zasedejo le polovico prometnic ali trgov. Prometa ne smejo ovirati. Nanje bdijo oboroženi številni policisti.

Slovenci v Argentini imajo še smisel za solidarnost in vzajemnost! Imajo v sebi še toliko moči, da se nesebično razdajajo za narod in pri tem ne ogrožajo ničesar in nikogar, ker vejo, kaj pomeni biti ogrožen. S humanističnim nabojem se borijo za svoj obstoj. Za tkanje vezi z domovino. Za uveljavljanje domovine v svetu, ker so ponosni, da je Slovenija od leta 1991 demokratična država z mednarodnim ugledom. Ni jih strah sredi Buenos Airesa razobesiti slovenske zastave ali poslikati pročelja hiš in domov s slovenskimi grbi in narodnimi, tudi krajinskimi motivi. Ne sramujejo se izražati slovenske besede, pa čeprav je njena melodioznost predvsem pri tretji in četrti generaciji z razpoznavno argentinskošpansko kadenco. Kdor obišče Caminito v četrti La Boca, ne more mimo hiše slovenskega močno uveljavljenega slikarja in kiparja Marijana Gruma, ki je pročelje prebarval s slovensko zastavo in slovenskimi grbi. Tudi še marsikatero poslopje v Buenos Airesu je tako poslikano. Izražanje pripadnosti tudi navzven, pač.

Ugovora ni. Pri Slovencih v Argentini je odločnost med razpoznavnimi vrednostmi. Malovrh je odločil, da naju drugega maja pelje na letališče in tako je tudi bilo. Tam je bila že Mirjam Oblak. Pristrčno slovo. Z Nadjo sva pomislila na bojazen pred odhodom v neznano. V neznano slovenstvo. Med neznane ljudi. Na letalu nad oceanom naju je zgrabilo malodušje, da se vračava nazaj v slovenstvo, ki ga spremlja velika neznanka.

Marij Čuk

SREDNJEŠOLSKI TEČAJ Dan duhovnosti 2019

OBISK MARIJA ČUKA IN NADIE RONCELLI

